

Biuletyn Powstańczy

Informator dla ludu Górnego Śląska

**Co ma zabrać ze sobą
powstańca?**

**WALIZKA
POWSTAŃCA**

- *Galoty na zmianę
(spodnie)*
- *Fuzekle
(skarpetki)*
- *Koszula*
- *Ciepło jupa
(kurtka)*
- *Mycka (czapka)*
- *Mantel (płaszcz)*
- *Szczewiki (buty)*
- *Flinta (pistolet,
strzelba)*
- *Deka (koc)*

Wiadomości

Podpisany w końcu czerwca 1919 roku traktat wersalski z Niemcami, kończący I wojnę światową stanowił, iż o losach Górnego Śląska zdecyduje plebiscyt ludności.

Plebiscyt - czym jest?

Termin plebiscyt pochodzi z języka łacińskiego (plebiscitum), gdzie oznaczał uchwałę podejmowaną przez jedną z działających w czasach republikańskich zgromadzeń, inaczej jest to **GŁOSOWANIE LUDOWE**

Sylwetka Ludwika Golusa

Aktualnie

Urodził się 18 sierpnia w Miedźnej, w chłopskiej rodzinie Tomasza Golusa i Jadwigi. Ukończył szkołę ludową oraz rolniczą w Poznaniu. W latach 1912-1918 służył w wojsku niemieckim i wtedy ostatecznie ukształtowała się jego świadomość Polaka. Był członkiem, organizatorem i komendantem zaprzysiężonym-miejscowym i obwodowym- **Polskiej Organizacji Wojskowej** w południowej części powiatu pszczyńskiego.

Uczestniczył w trzech powstaniach śląskich jako dowódca 6 kompanii, 2 pułku pszczyńskiego skupiającej powstańców z gminy Miedźna oraz Międzyrzecza i Jankowic. Podejrzewany i stale śledzony przez władze pruskie został 15 sierpnia 1920 r. aresztowany. Brał aktywny udział w akcji plebiscytowej w powiecie pszczyńskim ,

pełniąc funkcję komisarza okręgowego organizującego wiece , agitującego na rzecz przyłączenia Śląska do Polski. Otrzymał pracę w banku ludowym w Pszczynie, w którym pracuje do 1935 r., po czym zostaje bez stałej pracy utrzymując rodzinę z zasiłków , pracy dorywczej i pomocy rodziny . Jako bezrobotny nie mógł odebrać przyznanego mu w 1937 r. Medalu Niepodległości . W okresie międzywojennym poświęcił się pracy społecznej . Wkrótce aresztowany przez władze hitlerowskie i osadzony w twierdzy w Toruniu .W dniu 10 czerwca 1941r. przywieziono go do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu , jako więźnia politycznego nr.17853 . Tu spotkał się ze swym synem Józefem, który był świadkiem śmierci ojca .

Z ostatniej chwili...

W nocy 16 i rankiem 17 sierpnia grupy powstańcze w różnych miejscowościach powiatu rozpoczęły działania. Miejscem koncentracji pszczyńskich sił powstańczych były "Trzy Dęby" w parku pszyńskim. Stamtąd miano uderzyć na niemieckie siły w Pszczynie. Akcja nie powiodła się, gdyż powstańcy zaskoczeni zostali przez zasadzkę Grenzschutzu, po czym niektórych powstańców ujęto i uwięziono, m.in. w piwnicach zamku księcia pszczyńskiego. Powstańcy z Miedźnej, Grzawy, Frydka, Góry i Gilowic w liczbie 70 osób, dowodzeni przez Ludwika Golusa z Miedźnej, zdobyli posterunek Grenzschutzu w Grzawie i zamierzali zająć Pszczynę. 22 sierpnia miedźniańska grupa zdobyła posterunek Grenzschutzu w Grzawie. Jeńców odprowadzono na stronę polską do Dziedzic. W akcji odznaczył się Józef Polak z Miedźnej. Powstańcy byli słabo uzbrojeni. Ruszając na Pszczynę mieli nadzieję, że tam się dozbiorą. W chwili wybuchu powstania kompania L.Golusa na 70 peowiaków-powstańców posiadał zaledwie 9 karabinów, 23 pistolety oraz 1 ckm.

